

Sporcuların Yaralanma Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi

Mehmet Şerif ÖKMEN¹ , Mehmet SARIKAYA²

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Mardin ilinde aktif erkek sporcuların yaralanma kaygı düzeylerini farklı değişkenlere göre incelenmesidir.

Materyal ve Metot: Araştırmaya 18-26 yaş aralığından toplam 453 sporcu katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanması için Rex ve Metzler'in (2016) geliştirdiği, Caz ve ark., (2019) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Spor Yaralanması Kaygı Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 25 programı ile Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H ve Tamhane's T2 testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Sporcuların yaralanma kaygı düzeyleri karşılaştırıldığında; yaşa göre zayıf algılanma kaygısı, eğitim durumuna göre hayal kırıklığına uğrama kaygısı, spor yapma düzeyine göre yeteneğini kaybetme kaygısı ile acı çekme kaygısı, sporla ilgilenme yılına göre zayıf algılanma kaygısı ile acı çekme kaygısı, haftalık antrenman sayısına göre yeteneğini kaybetme kaygısı, zayıf algılanma kaygısı ile acı çekme kaygısı ve yaşanan sakatlık süresine göre yeteneğini kaybetme kaygısı, acı çekme kaygısı ile yeniden yaralanma kaygısı alt boyutlarında anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Sonuç: Sonuç olarak sporcuların yaş, eğitim durumu, spor yapma düzeyi, sporla ilgilenme yılı, haftalık antrenman yapma sayısı ve yaşanan sakatlık süresi değişkenlerinin yaralanma kaygılarının bazı alt boyutları üzerinde farklılıklara neden olduğu görülmüştür. Sporcuların yaralanmaya kaygıları hakkında antrenörlere bilgi verilmesi gerektiği, hatta sporcuların bu kaygılarının giderilmesi konusunda antrenörler ile spor psikologların iş birliği içerisinde çalışmasının faydalı olabileceği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler

Spor Yaralanması,
Yaralanma Kaygısı,
Kaygı Düzeyi.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 26.04.2023

Kabul Tarihi: 14.06.2023

Online Yayın Tarihi: 15.06.2023

DOI: 10.18826/usecabd.1287952

Investigation of Injury Anxiety Levels of Athletes

Abstract

Aim: The aim of this study is to examine the injury anxiety levels of active male athletes in Mardin according to different variables.

Methods: A total of 453 athletes between the ages of 18-26 participated in the research. Developed by Rex and Metzler (2016), Caz et al. (2019) "Sports Injury Anxiety Scale" adapted into Turkish was used. The obtained data were used with SPSS 25 program and Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H and Tamhane's T2 tests.

Results: When the injury anxiety levels of the athletes were compared; Anxiety of being weak according to age, anxiety of being disappointed according to education level, anxiety of losing ability and suffering according to level of doing sports, anxiety of being perceived weak and suffering according to the year of being involved in sports, anxiety of losing ability according to the number of weekly training sessions, anxiety of being perceived weak. It was determined that there were significant differences in the sub-dimensions of anxiety about suffering loss, anxiety about suffering and anxiety about re-injury according to the duration of suffering and disability ($p<0.05$).

Conclusion: As a result, it was seen that the variables of age, education level, level of doing sports, years of interest in sports, number of weekly training and duration of injury caused differences on some sub-dimensions of injury anxiety. It can be suggested that the trainers should be informed about the anxieties of the athletes about injury, and that it may even be beneficial for the trainers and sports psychologists to work in cooperation to eliminate these concerns of the athletes.

Keywords

Sport Injuries,
Anxiety of Injury,
Level of Anxiety.

Article Info

Received: 26.04.2023

Accepted: 14.06.2023

Online Published: 15.06.2023

DOI: 10.18826/usecabd.1287952

GİRİŞ

Spor faaliyetlerini gerçekleştirirken sporcular farklı riskler içerisinde etkinliklerini sürdürmektedirler. Bu risklerin bir kısmı sporcuların performanslarını negatif şekilde etkileyebilen yaralanma ve sakatlıklara sebep olabilmektedir (Kılıç ve ark., 2014). Spor branşı ne olursa olsun, her sporcunun aktif spor yaşamı boyunca küçük çapta ya da önemli derecelerde yaralanması söz konusudur (Koşar ve ark., 2006). Örneğin yapılan bir çalışmada süper ligde mücadele eden sporcuların toplam 2675'inin yaralanmaya maruz kaldığı ve bu sporcuların genellikle birden çok yaralandığı tespit edilmiştir (Bayer

¹ Sorumlu Yazar: Mardin Artuklu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, msrifokmen@gmail.com

² Bingöl Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, msarikaya@bingol.edu.tr

ve ark., 2017). Başka bir çalışmada ise toplam yaralanma sayısı 3890 olarak belirlenmiş ve bu yaralanmaların %84,75'i yumuşak doku, %15,25'i eklem ve kemik yaralanmaları olduğu belirlenmiştir (Açık ve ark., 2017). Spor yaralanması; tedavi edilebilir ya da kalıcı bozuklukları içeren bir durumdur ve spor aktiviteleri esnasında oluşan yaralanmalar sporcunun antrenmanlara/müsabakalara katılmasına engel olabilmektedir (Bayındır, 2021). Spor yaralanmalarının oluşmasında bir veya birden fazla nedenin bir araya gelmesi de yaralanmalara neden olabilmektedir. Genellikle yüksek yoğunluklu yorucu ve tekrarlayan antrenmanlar, rakip sporcuya veya diğer nesnelere temas veya çarpma, yüksek ağrı toleransı, aşırı antrenman, düzensiz beslenme (Wiese-Bjornsta, 2010), daha önceden geçirilmiş sakatlıklar ve tam iyileşmeden spora devam etme, teknik açıdan eksiklik, iyi ısınmama gibi sebepler spor yaralanmalarıyla ilişkilidir (Kanbir, 2001). Yaralanmaya etki edecek psikolojik etkenler de vardır (Rex ve Metzler, 2016). Sakatlanma sürecinde sporcunun psikolojisini anlamaya çalışmak ve destek sağlamak gerekir. Bu dönemde sporculara verilen destek, dönüş sürecine çok olumlu katkı sağlamaktadır. Sporcunun sakatlık öncesi psikolojisi de çok önemlidir. Böylece bazı psiko-sosyal faktörler sporcuların yaralanmasına neden olabilir. Bunlar arasında; oyunla ilgili artan kaygı, özgüven kaybı, oyun sırasındaki ruhsal durum, özel yaşamda karşılaşılan sorunlar, problem çözme yeteneğinin yetersiz olması ve sosyal desteğin yetersiz olması sayılabilir (Johnson, 2006).

Yaralanmanın psikolojik nedenlerinden birisi kaygıdır (Ivarsson ve Johnson 2010; Steffen ve ark., 2009). Kaygı ise bireyin hayatında dönemsel yaşadığı ve gelecek yaşamında da karşılaşabileceği güçlük dolu olaylar ile şekillenen; güvensizlik, kararsızlık ve çatışma hissettiği durumlar karşısında gösterdiği tepki olarak tanımlanabilir. Spor yaralanma kaygısı ise; yaralanmanın mümkün ve/veya muhtemel görüldüğü spor durumlarında bilişsel veya somatik kaygı ile yanıt verme eğilimi olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda sporcunun performansına olumsuz yönde etki eden kaygı, tehdit altında hissedilen gerginlik ve korku olarak da ifade edilmektedir (Koç, 2004, Akt:Bayındır, 2021).

Spor yaralanmaları sporcuların spor yaşantısına uzun süre ara vermelerine sebep olabilmekte, hatta bazen spor yaşantısının sonlanmasına sebep olmaktadır. Buna bağlı olarak bu yaralanmaların getireceği sonuçlar sporcularda farklı kaygılara sebebiyet vermektedir (Ünver ve ark., 2020). Kaygı durumunun nedenlerini, düzeyini ve sonuçlarını ortaya koymanın sporculara, antrenörlere ve spor yöneticilerine çözüm yollarında önemli katkı sağlayabileceği düşünülmektedir (Bayındır, 2021). İlgili literatür incelendiğinde örneklem grubu olarak Mardin ilindeki sporcuların yaralanma kaygı düzeylerini konu alan araştırmaya rastlanmamıştır. İldeki sporcuların yaralanma kaygı düzeylerinin belirlenmesi hem sporcular hem de antrenörlere bilgi sağlaması açısından önemli olacağı varsayılmıştır. Bundan dolayı araştırmamızın amacı Mardin ilinde aktif erkek sporcuların yaralanma kaygı düzeylerini farklı değişkenler ile incelenmesi olmuştur.

YÖNTEM

Araştırmanın modeli

Bazı takım ve bireysel sporlarla ilgilenen sporcuların yaralanma kaygı düzeylerinin incelendiği bu çalışmada, betimsel araştırma deseninin bir çeşidi olan tarama araştırma modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2012).

Araştırmanın evreni ve örnekleme

Araştırmanın evreni 2023 yılı içerisinde Mardin ilinde aktif olarak spor yapan sporcular oluşturmuştur. Araştırmanın örnekleme yine aynı ilde çeşitli spor branşları ile aktif olarak ilgilenen ve basit rastgele örnekleme metoduyla 18-26 yaş aralığından toplam en az 1 yıl aktif spor yapan ve en az 7 gün sakatlık veya yaralanmaya bağlı olarak spora ara veren toplam 453 erkek sporcudan oluşturulmuştur. Basit rastgele örnekleme yöntemi rastgele örnekleme yöntemlerinden birisidir. Bu yöntemde evren içerisinden birimlerin seçimi tamamen rastgele yapılır. Bu nedenle, evren içerisindeki her birimin seçilme olasılığı birbirine eşittir (Tuna, 2016). Araştırmamız Mardin Artuklu Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan 12.04.2023 tarih ve 93534 sayısı ile izni alınmıştır.

Araştırmanın veri toplama araçları

Araştırmada kullanılacak veri toplama araçları; Kişisel Bilgi Formu ve Spor Yaralanması Kaygı Ölçeği kullanılmıştır.

Bilgi Formu: Araştırmanın kişisel bilgi formunda, katılımcıların yaş, eğitim seviyesi, spor yapma yılı, spor düzeyi, spor dalı, haftalık antrenman gün sayısı, spordan uzak kalma süresi ve ameliyat olma durumlarının bilgisini elde etmek amacıyla toplam 8 soru bulunmaktadır.

Spor Yaralanması Kaygı Ölçeği (SYKÖ): Rex ve Metzler (2016) tarafından geliştirilen “Spor Yaralanması Kaygı Ölçeği” Türkçe’ye Caz ve ark. (2019) tarafından uyarlanıp, geçerlik-güvenirlilik çalışması yapılmıştır. Uyarlanan ölçeğin yapısındaki alt boyutları ve soru dağılımlarına bakıldığında madde 10-14-21 Yeteneğini Kaybetme Kaygısı (YKK) alt boyutu, madde 5-8-11 Zayıf Algılanma Kaygısı (ZAK) alt boyutu, madde 11-16-20 Acı Çekme Kaygısı (AÇK) alt boyutu, madde 6-18-19 Hayal Kırıklığına Uğratma Kaygısı (HKUK) alt boyutu, madde 7-9-12-17 Yeniden Yaralanma Kaygısı (YYK) alt boyutu ve madde 1-3-7 Sosyal Desteği Kaybetme Kaygısı (SDKK) alt boyutu olmak üzere toplamda 19 madde ve 6 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek “Kesinlikle Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” arasında olmak üzere toplam 5’li likert derecelendirmeye sahiptir. Ayrıca ölçekte; ölçekte ters (olumsuz) kodlanması gereken madde olmadığı, ölçekten alınan puan ortalaması (toplam puan ve alt boyutlar) arttıkça, yaralanma kaygısının arttığını göstermektedir (Caz ve ark., 2019).

Araştırmanın Uygulanması

Araştırmanın verilerini elde etmek için kullanılacak olan form ve ölçekler çevrimiçi olarak google dokümanlar üzerinden oluşturulan bir form aracılığıyla online olarak (e-posta, kısa mesaj) doldurmaları istenmiştir. Çalışmada çevrimiçi veri toplama yönteminin seçilmesinin nedeni, yöntemin daha kısa zamanda sonuç alınabilmeye ve deneklerin veri toplama aracını kendilerine en uygun zaman diliminde doldurabilmesine imkân sağlamasıdır (Ural ve Kılıç, 2011). Çalışmaya katılım gönüllülük esasına göre gerçekleşmiş ve katılanlar onam vermiş sayılmıştır.

Araştırmanın veri analizi

Araştırmadaki verilerin normallik analizleri Kolmogorov-Smirnov testi ile sınanmıştır (Genceli, 2007). Verilerin analiz edilmesinde ikili değişkenler için Mann-Whitney U testi, ikiden fazla değişkenler için Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Elde edilen farkın kaynağını belirlemek için post hoc testlerden Tamhane’s T2 testi kullanılmıştır. Tüm istatistiksel analizler IBM Statistics (SPSS, sürüm 25.0) paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler ortalama±standart sapma ($\bar{x}\pm ss$) olarak ifade edildi ve anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Tablo 1. Normallik analizleri Kolmogorov-Smirnov test sonuçları

Alt Boyutlar	Kolmogorov-Smirnov ^a		
	Statistic	df	Sig.
YKK	,143	453	,000
ZAK	,175	453	,000
AÇK	,146	453	,000
HKUK	,178	453	,000
SDKK	,184	453	,000
YYK	,109	453	,000

YKK (Yeteneğini Kaybetme Kaygısı); ZAK (Zayıf Algılanma Kaygısı); AÇK (Acı Çekme Kaygısı); HKUK (Hayal Kırıklığına Uğratma Kaygısı); YYK (Yeniden Yaralanma Kaygısı); SDKK (Sosyal Desteği Kaybetme Kaygısı)

Tablo 1’e göre verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir.

BULGULAR**Tablo 2.** Sporcuların demografik özellikleri

Değişkenler	Gruplar	n	%
Yaş	18	70	15,4
	19 ve 20	104	22,9
	21 ve 22	123	27,1
	23 ve 24	84	18,5
	25 ve 26	72	15,8
Spor Yılı	1-3 yıl	164	36,2
	4-6 yıl	124	27,3
	7-9 yıl	67	16,7
	10 ve üzeri	98	21,6
Haftalık Antrenman Sayısı	1-3 gün	207	45,7
	3-4 gün	191	42,1
	5-7 gün arası	55	12,1
Sakatlık Süresi	7 gün	256	56,5
	8-21 gün arası	111	24,5
	22 ve üzeri	86	18,9
Eğitim Durumu	Lise	69	15,2
	Ön lisans	30	6,6
	Lisans	339	74,8
	Yüksek Lisans	15	3,3
Spor Düzeyi	Amatör	391	86,3
	Profesyonel	62	13,6
Spor Dalı	Bireysel	240	52,9
	Takım sporları	213	47,0
Ameliyat Durumu	Evet	23	5,0
	Hayır	430	94,9
Toplam		453	100

Tablo 2’de araştırmaya katılan sporcuların yaşlarına bakıldığında 70 kişinin 18, 104 kişinin 19-20, 123 kişinin 21-22, 84 kişinin 23-24, 72 kişinin 25-26 yaşında olduğu tespit edildi. Spor yılı değişkenine bakıldığında 164 kişinin 1-3 yıl, 124 kişinin 4-6 yıl, 67 kişinin 7-9 yıl, 98 kişinin 10 yıl ve üzeri olduğu tespit edildi. Haftalık antrenman sayısı değişkeninde 207 kişi 1-3 gün, 191 kişi 3-4 gün, 55 kişi 5-7 gün olduğu tespit edildi. Sakatlık süresi değişkeninde 256 kişi 7 gün, 111 kişi 8-21 gün, 86 kişi 22 gün ve üzeri olduğu tespit edildi. Eğitim durumu değişkeninde 69 kişi lise, 30 kişi ön lisans, 339 kişi lisans, 15 kişinin yüksek lisans olduğu tespit edildi. Spor düzeyi değişkeninde 391 kişinin amatör, 62 kişinin profesyonel sporcu olduğu tespit edildi. Spor dalı değişkeninde 240 kişinin bireysel 213 kişinin takım sporları dalında olduğu tespit edildi. Ameliyat durumu değişkeninde 23 kişinin evet cevabını verdiği, 430 kişinin ise hayır cevabını verdiği tespit edildi.

Tablo 3. Sporcuların yaş durumlarına göre spor yaralanması kaygı düzeyleri

	Yaş Durumu	n	$\bar{X} \pm SS$	Kruskal-Wallis H	P	Fark
YKK	18	70	6,51±2,66	1,355	,852	
	19 ve 20	104	5,94±2,23			
	21 ve 22	123	6,08±2,56			
	23 ve 24	84	6,22±2,54			
	25 ve 26	72	6,06±2,46			
ZAK	18	70	6,20±2,44	17,915	,001	1>4,5
	19 ve 20	104	5,47±2,37			
	21 ve 22	123	5,26±2,23			
	23 ve 24	84	5,00±2,55			
	25 ve 26	72	4,83±2,13			
AÇK	18	70	9,95±2,86	2,572	,632	
	19 ve 20	104	9,63±2,42			
	21 ve 22	123	10,04±2,75			
	23 ve 24	84	9,45±3,03			
	25 ve 26	72	9,91±2,52			
HKUK	18	70	7,78±3,37	4,232	,375	
	19 ve 20	104	7,49±3,05			
	21 ve 22	123	7,29±3,17			
	23 ve 24	84	6,85±3,13			
	25 ve 26	72	7,23±3,24			

SDKK	18	70	5,91±3,03	1,550	,818
	19 ve 20	104	5,61±2,39		
	21 ve 22	123	5,68±2,49		
	23 ve 24	84	5,41±2,67		
	25 ve 26	72	5,66±2,74		
YYK	18	70	11,95±3,66	,763	,943
	19 ve 20	104	12,36±3,39		
	21 ve 22	123	12,08±4,08		
	23 ve 24	84	11,92±4,20		
	25 ve 26	72	12,38±3,93		

1: 18 yaş ; 2: 19 ve 20 arası; 3: 21-22 yaş arası; 4: 23-24 yaş arası; 5: 25-26 yaş arası

Tablo 3’de sporcuların yaşa göre yaralanma kaygı düzeyleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre ZAK değerleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Yaşa göre; YKK, AÇK, HKUK, SDKK ve YYK değerleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 4. Sporcuların eğitim durumlarına göre spor yaralanması kaygı düzeyleri

	Eğitim Durumu	n	$\bar{X}\pm SS$	Kruskal-Wallis H	P	Fark
YKK	Lise	69	6,49±2,76	1,193	,755	
	Ön lisans	30	6,20±1,97			
	Lisans	339	6,07±2,48			
	Yüksek Lisans	15	5,93±2,12			
ZAK	Lise	69	5,88±2,56	4,580	,205	
	Ön lisans	30	5,10±2,02			
	Lisans	339	5,26±2,36			
	Yüksek Lisans	15	4,93±2,25			
AÇK	Lise	69	9,31±3,11	4,012	,260	
	Ön lisans	30	10,20±2,20			
	Lisans	339	9,89±2,67			
	Yüksek Lisans	15	9,33±2,63			
HKUK	Lise	69	8,40±3,42	8,976	,030	1>2
	Ön lisans	30	7,16±3,34			
	Lisans	339	7,10±3,06			
	Yüksek Lisans	15	7,60±3,64			
SDKK	Lise	69	5,53±2,82	,637	,888	-
	Ön lisans	30	5,63±2,87			
	Lisans	339	5,67±2,59			
	Yüksek Lisans	15	5,60±2,09			
YYK	Lise	69	11,71±4,25	3,135	,371	
	Ön lisans	30	11,63±3,49			
	Lisans	339	12,33±3,81			
	Yüksek Lisans	15	11,00±3,46			

1: Lise; 2: Ön lisans; 3: Lisans; 4: Yüksek Lisans

Tablo 4’te sporcuların eğitim düzeyine göre yaralanma kaygı düzeyleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre HKUK değerleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Eğitim düzeyine göre; YKK, AÇK, ZAK, SDKK ve YYK değerleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 5. Sporcuların ilgilendikleri spor dalına göre spor yaralanması kaygı düzeyleri

	Spor Dalı	n	$\bar{X}\pm SS$	Mann-Whitey U	p
YKK	Bireysel	240	6,31±2,40	23047,50	,067
	Takım sporları	213	5,94±2,55		
ZAK	Bireysel	240	5,46±2,33	23480,00	,124
	Takım sporları	213	5,19±2,42		
AÇK	Bireysel	240	9,69±2,68	23765,50	,190
	Takım sporları	213	9,93±2,75		
HKUK	Bireysel	240	7,17±2,92	24661,50	,513
	Takım sporları	213	7,49±3,45		
SDKK	Bireysel	240	5,75±2,66	24384,50	,383
	Takım sporları	213	5,53±2,58		
YYK	Bireysel	240	12,24±3,79	24423,50	,412
	Takım sporları	213	12,03±3,93		

Tablo 5’te sporcuların ilgilendikleri spor dalına göre yaralanma kaygı düzeyleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre YKK, ZAK, AÇK, HKUK SDKK ve YYK değerlerinde anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 6. Sporcuların spor yapma düzeyine göre spor yaralanması kaygı düzeyleri

	Spor Düzeyi	n	$\bar{X}\pm SS$	Mann-Whitey U	p
YKK	Amatör	391	6,25±2,47	9747,50	,012
	Profesyonel	62	5,45±2,42		
ZAK	Amatör	391	5,39±2,35	10494,00	,081
	Profesyonel	62	5,00±2,50		
AÇK	Amatör	391	9,93±2,63	10216,00	,044
	Profesyonel	62	8,98±3,10		
HKUK	Amatör	391	7,32±3,11	11772,50	,712
	Profesyonel	62	7,29±3,62		
SDKK	Amatör	391	5,75±2,67	10378,50	,060
	Profesyonel	62	5,01±2,18		
YYK	Amatör	391	12,25±3,79	11147,50	,307
	Profesyonel	62	11,46±4,19		

Tablo 6’te Sporcuların spor yapma düzeyine göre yaralanma kaygı düzeyleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre YKK ve AÇK değerleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Spor yapma düzeyi ile ZAK, HKUK, SDKK ve YYK değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 7. Sporcuların sporla ilgilenme yılına göre spor yaralanması kaygı düzeyleri

	Spor Yılı	n	$\bar{X}\pm SS$	Kruskal-Wallis H	P	Fark
YKK	1-3 arası	164	6,4±2,42	5,326	,149	
	4-6 arası	124	6,11±2,38			
	7-9 arası	67	5,74±2,65			
	10 ve üzeri	98	5,95±2,56			
ZAK	1-3 arası	164	5,70±2,47	12,494	,006	1>3,4
	4-6 arası	124	5,46±2,31			
	7-9 arası	67	4,80±2,20			
	10 ve üzeri	98	4,91±2,29			
AÇK	1-3 arası	164	10,14±2,69	3,004	,391	
	4-6 arası	124	9,57±2,76			
	7-9 arası	67	9,65±2,54			
	10 ve üzeri	98	9,63±2,78			
HKUK	1-3 arası	164	7,46±3,06	4,384	,223	
	4-6 arası	124	7,43±3,00			
	7-9 arası	67	6,61±3,26			
	10 ve üzeri	98	7,43±3,50			
SDKK	1-3 arası	164	5,87±2,72	5,833	,120	
	4-6 arası	124	5,87±2,73			
	7-9 arası	67	5,29±2,48			
	10 ve üzeri	98	5,22±2,34			
YYK	1-3 arası	164	12,45±3,60	2,520	,472	
	4-6 arası	124	12,06±3,96			
	7-9 arası	67	11,47±3,85			
	10 ve üzeri	98	12,20±4,13			

1: 1-3 arası; 2: 4-6 arası; 3: 7-9 arası; 4: 10 ve üzeri

Tablo 7’de Sporcuların sporla ilgilenme yıl düzeyine göre yaralanma kaygı düzeyleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre ZAK değerleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sporla ilgilenme yıl düzeyi ile YKK, AÇK, HKUK, SDKK ve YYK değerleri değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 8. Sporcuların haftalık antrenman yapma sıklığına göre spor yaralanması kaygı düzeyleri

	Haftalık Antrenman Sayısı	n	$\bar{X}\pm SS$	Kruskal-Wallis H	P	Fark
YKK	1-3 gün arası	207	6,51±2,57	8,420	,015	1>2
	3-4 gün arası	191	5,85±2,32			
	5-7 gün arası	55	5,70±2,50			
ZAK	1-3 gün arası	207	5,50±2,44	6,913	,032	1>3

	3-4 gün arası	191	5,36±2,38			2>3
	5-7 gün arası	55	4,60±1,93			
AÇK	1-3 gün arası	207	10,05±2,63	11,317	,003	1>3 2>3
	3-4 gün arası	191	9,85±2,67			
	5-7 gün arası	55	8,69±2,93			
HKUK	1-3 gün arası	207	7,22±3,19	1,006	,605	
	3-4 gün arası	191	7,47±3,15			
	5-7 gün arası	55	7,18±3,27			
SDKK	1-3 gün arası	207	5,62±2,56	1,287	,526	
	3-4 gün arası	191	5,75±2,69			
	5-7 gün arası	55	5,38±2,62			
YYK	1-3 gün arası	207	12,16±3,65	,289	,866	
	3-4 gün arası	191	12,23±4,00			
	5-7 gün arası	55	11,78±4,15			

1: 1-3 gün arası; 2: 3-4 gün arası; 3: 5-7 gün arası

Tablo 8’de Sporcuların haftalık antrenman yapma sıklığına göre yaralanma kaygı düzeyleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre YKK, ZAK ve AÇK arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Haftalık antrenman yapma sıklığı durumu ile HKUK, SDKK ve YYK düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 9. Sporcuların ameliyat olma durumlarına göre spor yaralanması kaygı düzeyleri

	Ameliyat Durumu	n	$\bar{X}\pm SS$	Mann-Whitey U	p
YKK	Evet	23	6,13±2,98	4833,00	,853
	Hayır	430	6,14±2,45		
ZAK	Evet	23	5,21±2,23	4871,00	,901
	Hayır	430	5,34±2,38		
AÇK	Evet	23	9,65±3,22	4841,50	,864
	Hayır	430	9,81±2,69		
HKUK	Evet	23	7,95±3,90	4534,50	,496
	Hayır	430	7,29±3,14		
SDKK	Evet	23	6,82±3,93	4242,50	,236
	Hayır	430	5,58±2,52		
YYK	Evet	23	12,60±4,09	4640,00	,617
	Hayır	430	12,12±3,84		

Tablo 9’de sporcuların ameliyat olma durumuna göre yaralanma kaygı düzeyleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre YKK, ZAK, AÇK, HKUK SDKK ve YYK değerlerinde anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 10. Sporcuların yaşanan sakatlık süresine göre spor yaralanması kaygı düzeyleri

	Sakatlık Süresi	n	$\bar{X}\pm SS$	Kruskal-Wallis H	P	Fark
YKK	7 gün	256	5,79±2,32	13,411	,001	3>1
	8-21 gün arası	111	6,36±2,39			
	22 ve üzeri	86	6,88±2,85			
YKK	7 gün	256	5,34±2,45	2,092	,351	-
	8-21 gün arası	111	5,49±2,24			
	22 ve üzeri	86	5,10±2,30			
AÇK	7 gün	256	9,47±2,80	12,831	,002	3>1
	8-21 gün arası	111	9,95±2,37			
	22 ve üzeri	86	10,60±2,71			
HKUK	7 gün	256	7,22±3,11	2,921	,232	-
	8-21 gün arası	111	7,09±3,09			
	22 ve üzeri	86	7,90±3,46			
SDKK	7 gün	256	5,48±2,47	1,847	,397	-
	8-21 gün arası	111	5,77±2,69			
	22 ve üzeri	86	6,00±2,96			
YYK	7 gün	256	11,58±3,89	13,284	,001	2,3>1
	8-21 gün arası	111	12,77±3,76			
	22 ve üzeri	86	13,02±3,62			

1: 7 gün; 2: 8-21 gün arası; 3: 22 ve üzeri

Tablo 10’da sporcuların yaşanan sakatlık süresine göre yaralanma kaygı düzeyleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre YKK, AÇK ve YYK arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir

($p < 0,05$). Yaşanılan sakatlık süresi ile ZAK, HKUK ve SDDK düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

TARTIŞMA

Yapılan bu araştırmada Mardin ilinde aktif erkek sporcuların yaralanma kaygı düzeylerini farklı değişkenler göre incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmadaki değişkenlerine göre yapılan analizlerin sonuçları incelendiğinde; sporcuların yaralanma kaygı düzeyi ortalamalarının yaş değişkeni ile karşılaştırıldığında ZAK alt boyutunda 18 yaş ile 23-24 ve 25-26 arasında anlamlı farklılıklar olduğu ve bu farklılığında 18 yaş grubunun ortalama değerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu da yaşın ilerlemesiyle beraber ZAK değerinin düştüğünü göstermektedir. Karabulut ve Mavi-Var (2019) biyolojik yaşın ilerlemesi ile durumluk kaygı seviyelerinde düşüklük meydana geldiğini ifade etmişlerdir. İlgili literatür incelendiğinde yaş ile yaralanma kaygı düzeyinin ZAK alt boyutu arasında anlamlı farklılıklar olduğunu bildiren araştırmalar mevcuttur (Budak ve ark., 2020; Akbaş, 2022). Ayrıca yaş ile yaralanma kaygı düzeyinin diğer (HKUK ve YKK) alt boyutları arasında anlamlı farklılıklar olduğunu bildiren çalışmalarda mevcuttur (Yalçınkaya ve ark., 2020; Arıkan ve Çimen, 2020)

Sporcuların yaralanma kaygı düzeyi ile eğitim seviyesi değişkenleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre HKUK alt boyutu değerlerinde lise ve ön lisans arasında anlamlı farklılıklar olduğu ve lise mezunu olanların ortalaması daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu farklılığın sebebinin lise düzeyindeki sporcuların adölesan dönemde olması ve psikolojik açıdan etkilenebilecek durumda olmasından kaynaklanıyor olabilir. İlgili literatür incelendiğinde eğitim durumu ile yaralanma kaygı düzeyinin HKUK alt boyutu arasında anlamlı farklılıklar olduğunu bildiren araştırmaya rastlanmazken, AÇK alt boyutunda anlamlı farklılıklar olduğunu bildiren bir çalışma mevcuttur (Budak, 2021). Ayrıca eğitim durumu ile yaralanma kaygı düzeyinin alt boyutları arasında anlamlı farklılık olmadığını bildiren çalışmalarda mevcuttur (Kayhan ve ark., 2019; Budak ve ark., 2020; Bayındır, 2021). Dolayısı ile araştırmamızın sonuçları ile literature sonuçları birbirini destekler niteliktedir.

Sporcuların yaralanma kaygı düzeyleri ile ilgilendikleri spor dalı türü (bireysel ile takım) durumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. İlgili literatür incelendiğinde takım sporu ve bireysel spor ile ilgilenen sporcuların yaralanma kaygı düzeylerinin karşılaştırıldığında araştırmamızın sonucunu destekleyen çalışmaların olduğu (Özder, 2010; Tanyeri, 2019; Namlı ve Buzdağlı, 2020; Armağan, 2021) ve bazı alt boyutlarında anlamlı farklılıkların olmasından dolayı araştırmamızın sonucunu desteklemeyen çalışmaların da olduğu görülmektedir (Kayhan ve ark., 2019; Ünver ve ark., 2020; Arıkan ve Çimen, 2020; Karayol ve Eroğlu, 2020; Kabak ve Çelik, 2022). Literatürde oluşan bu sonucun sebebinin kullanılan örneklem grubunun farklılığından kaynaklı olabileceğini düşünmekteyiz.

Sporcuların yaralanma kaygı düzeyi ile sporculuk düzeyi değişkenleri (amatör ve profesyonel) arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre, YKK ve AÇK değerleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu ve amatör sporcuların ortalamasının daha yüksek olduğu görülmüştür. İlgili literatür incelendiğinde sporla ilgilenme durumu ile yaralanma kaygı düzeyinin YKK alt boyutu arasında anlamlı farklılıklar olduğunu bildiren araştırma bulunurken (Adar, 2021; Güler, 2022), AÇK alt boyutunda anlamlı farklılıklar olduğunu bildiren çalışmaya rastlanmamıştır. Ayrıca sporculuk düzeyi durumları ile yaralanma kaygı düzeyinin alt boyutları arasında anlamlı farklılık olmadığını bildiren çalışmalarda mevcuttur (Çetindemir ve Cihan, 2019; Kayhan ve ark., 2019; Tanyeri, 2019). Literatürde oluşan bu sonucun sebebinin kullanılan örneklem grubunun farklılığından kaynaklı olabileceğini düşünmekteyiz.

Sporcuların yaralanma kaygı düzeyleri ile sporculuk yıl düzeyi değişkenleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre ZAK alt boyutunda 1-3 yıl arası ile 7-9 ve 10 yıl arasında anlamlı farklılık olduğu ve 1-3 yıl arası spor yapanların ortalamasının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu da spor yılının ilerlemesiyle beraber ZAK seviyesinin düştüğünü göstermektedir. İlgili literatür incelendiğinde sporla ilgilenme yılı ile yaralanma kaygı düzeyinin ZAK alt boyutu arasında anlamlı farklılıklar olduğunu bildiren araştırma mevcuttur (Kayhan ve ark., 2019). Ayrıca sporla ilgilenme yılı ile yaralanma kaygı düzeyinin diğer (YYK ve YKK) alt boyutları arasında anlamlı farklılıklar olduğunu bildiren çalışmalar mevcuttur (Budak ve ark., 2020; Ekin ve Bülbül, 2020).

Sporcuların yaralanma kaygı düzeyleri ile haftalık antrenman yapma sayısı/sıklığı değişkenleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre YKK, ZAK ve AÇK alt boyutları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Farklılıkların hangileri arasında olduğuna bakıldığında YKK alt boyutuna göre 1-3 gün arasında ile 3-4 gün arasında olduğu, ZAK ve AÇK alt boyutlarında ise 1-3 ile 5-7 gün arasında ve 3-4 ile 5-7 gün arasında olduğunu ve bu farklılığın haftalık antrenman sıklığının daha az yapanların yaralanma kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu da haftalık antrenman sıklığının/düzeyinin yüksek olanların kendilerini daha iyi hissetmelerine ve böylelikle de yaralanmaya karşı kaygı tutumlarının daha düşük olduğunu söyleyebiliriz. İlgili literatür incelendiğinde haftalık antrenman yapma sıklığı/sayısı ile yaralanma kaygı düzeyinin YKK (Arıkan ve Çimen, 2020; Saki, 2023) ve ZAK (Akbaş, 2022; Saki, 2023) alt boyutları arasında anlamlı farklılıkların olduğunu bildiren araştırmalar bulunurken, AÇK alt boyutunda anlamlı farklılıkların olduğunu bildiren çalışmaya rastlanmamıştır. Ayrıca Saki (2023) araştırmasında HKUK ve SDKK alt boyutlarında da anlamlı farklılıklar bulmuş ve bu durumun spora daha fazla zaman ayırmanın öğrencilerin güçlü, enerjik ve formda hissetmelerini sağlayarak yaralanmaktan duyulan kaygının minimuma inmesine yol açtığı ifade etmiştir. Yapılan araştırmaların çalışmamızı destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

Sporcuların yaralanma kaygı düzeyleri ile ameliyat olma durumu arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre herhangi bir alt boyutunda anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür. İlgili literatür incelendiğinde ameliyat olma durumları ile yaralanma kaygı düzeylerinin karşılaştırıldığında, araştırmamızın sonucunu destekleyen çalışmaların olduğu görülmektedir (Kayhan ve ark., 2019; Bayındır, 2021; Tanyeri, 2019).

Sporcuların yaralanma kaygı düzeyleri ile yaşanan sakatlık süresi değişkenleri arasında yapılan karşılaştırılma sonucuna göre YKK, AÇK ve YYK alt boyutları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Farklılıkların hangi gruptan kaynaklandığına bakıldığında YKK ile AÇK alt boyutuna göre 22 gün ve üzeri ile 7 gün arasında olduğu ve 22 gün ve üzeri olanların ortalama değerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Uzun süre sakat kalmanın sporcularda kaygı düzeyinin arttırdığı düşünülmektedir. YYK alt boyutunda ise 8-21 gün ile 22 gün ve üzeri olanların 7 gün arasında olduğu ve 8-21 gün ile 22 gün ve üzeri olanların ortalama değerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. İlgili literatür incelendiğinde sakatlık süresi durumu ile yaralanma kaygı düzeyinin YYK (Ünver ve ark., 2020; Güler, 2020) ve AÇK (Ünver ve ark., 2020) alt boyutlarında arasında anlamlı farklılıkların olduğunu bildiren araştırmalar bulunurken, YKK alt boyutunda anlamlı farklılıkların olduğunu bildiren çalışmaya rastlanmamıştır. Ayrıca literatürde sakatlık süresi durumları ile yaralanma kaygı düzeyinin alt boyutları arasında anlamlı farklılık olmadığını bildiren çalışmada mevcuttur (Bayındır, 2021). Diğer yandan ZAK (Ünver ve ark., 2020), SDKK (Güler, 2020; Namli ve Buzdağlı, 2020) ve HKUK (Namli ve Buzdağlı, 2020) alt boyutlarında da anlamlı farklılıkların olduğunu da bildiren çalışmalar mevcuttur. Ünver ve arkadaşları (2020) yaşanan sakatlığın ciddi olması sporcuları ruhsal ve fiziksel açıdan daha fazla olumsuz etkilediğini ve bu süre zarfında spordan uzun süreli ayrı kalması da eklenince yaralanma kaygısının yüksek olmasına sebep olabileceğini ifade etmişlerdir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Sonuç olarak sporcuların yaş, eğitim durumu, spor yapma düzeyi, sporla ilgilenme yılı, haftalık antrenman yapma sayısı ve yaşanan sakatlık süresi değişkenlerinin yaralanma kaygılarının bazı alt boyutları üzerinde farklılıklara neden olduğu görülmüştür.

Sporcuların yaralanmaya kaygıları hakkında antrenörlere bilgi verilmesi gerektiği, hatta sporcuların bu kaygılarının giderilmesi konusunda antrenörler ile spor psikologların iş birliği içerisinde çalışmasının faydalı olabileceği önermekteyiz. Ayrıca sporcu yaralanma kaygısını literatürdeki farklı ölçeklerle ilişkilendirilerek veya sporcuda sakatlık sonrası oluşabilen kaygının giderilmesi için alanında uzman kişilerle birlikte farklı araştırmaların yürütülmesini de önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Açak, M., Korkmaz, M. F., Bayer, R. & Karademir, T. (2017). Türkiye Elit Akademi U-19 ve U-21 Ligi Takımlarının 2014-2015 Sezonunda Görülen Yaralanmaların Değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19 (4), 26-39.
- Adar, Y. (2021). *Güreş Sporcularının Yaralanma Kaygılarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Edirne.

- Akbaş, A. (2022). *Yaralanma Kaygısının Taekwondo Sporcuları Üzerindeki Etkisinin Araştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Okan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Spor Fizyolojisi Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- Arıkan, G. & Çimen, E. (2020). Üniversite adaylarının spor yaralanma kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Avrasya Spor Bilimleri Araştırmaları*, 5(2), 118-127. DOI: 10.35333/ERISS.2020.274
- Armağan, P. (2021). *Kadın Sporcularda Yaralanma Kaygı Düzeyinin ve Başa Çıkma Stratejilerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Edirne.
- Bayer, R., Açak, M. & Korkmaz, M. (2017). Türkiye Süper Ligi Takımlarının 2014-2015 Sezonunda Görülen Yaralanmaların Değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(2), 29-38.
- Bayındır O. (2021). *Elit Genç Güreşçilerin Spor Yaralanması Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Çorum.1-30
- Budak, H., Sanioğlu, A., Keretli, Ö., Durak, A. & Öz, B. (2020). Spor yaralanmasının kaygı üzerindeki etkileri. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(1), 38-47.
- Budak, M. (2021). *Elit Kadın Basketbolcuların Spor Yaralanması Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Van. 33-60
- Caz, Ç., Kayhan, R.F. & Bardakçı, S. (2019). Spor Yaralanması Kaygı Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Spor Hekimliği Dergisi*, 54 (1), 52-63
- Çetindemir, A. & Cihan, H. (2019). Genç futbolcuların sakatlanma kaygılarının oynadıkları mevki ve takım statüsü (amatör-profesyonel) bakımından incelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 3(2), 52-57.
- Ekin, H. & Bülbül, R. (2020). Badmintonoyuncularının spor yaralanması kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Ulusal Kinesyoloji Dergisi*, 1(1), 1-10.
- Güler, Y.E. (2022). Hentbolcularda Yaralanma Kaygısı Düzeyinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Spor Eğitim Dergisi*, 2(6), 99-108.
- Genceli, M. (2007). Kolmogorov-Smirnov, Lilliefors and Shaphiro-Wilk Tests For Normality. *Journal of Engineering and Natural Sciences Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi*, 25 (4), 306-328.
- Ivarsson, A. & Johnson, U. (2010). Psychological factors a predictorsof injurie among senior soccer players: a prospective study. *Journal of Sports Science and Medicine*, 9(2),347-52.
- Johnson, U. (2006). Sport injury, psychology and intervention: an overview of empirical findings. *Int J Sport Exercise Psychol*, 57, 1-10.
- Kabak, S. & Çelik, A. (2022). Spor alanı ile ilgili özel yetenek sınavına girecek olan bireylerin branşına göre spor yaralanma kaygı düzeylerinin incelenmesi, *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 1(5), 445-455.
- Kanbir, O. (2001). *Sporda sağlık bilinci ve ilkyardım*: Ekin Kitapevi.
- Karabulut, E.O. & Mavi-Var, S. (2019). Taekwondocuların Durumluk ve Sürekli Kaygılarının Müsabaka Performansı ve Yaralanma Durumu ile İlişkisi. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 47-54.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (24. baskı). Nobel Yayınevi. Ankara.
- Karayol, M. & Eroğlu, S.Y. (2020). Takım ve bireysel sporlarla ilgilenen sporcuların spor yaralanması kaygı durumlarının incelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 4(1). 137-144.
- Kayhan, R.F., Yapıcı, A. ve Üstün, D.Ü. (2019). Kadın sporcuların yaralanma kaygılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Sportif bakış Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(SI1), 276-287.
- Kılıç, B., Yücel, A.S., Gümüşdağ, H., Kartal, A. & Korkmaz, M. (2014). Spor Yaralanmaları Üst Ekstremitte Yaralanmaları Kapsamında Omuz Yaralanmaları ve Tedavi Yöntemleri. *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, 12 (4), 1-26
- Koç, H. (2004). *Profesyonel Futbolcularda Durumluk Kaygı Düzeyini Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Koşar, N.Ş., Demirel, H.A. & Aydoğ, T.S. (2006). Adolesanlarda sporcu sağlığı. *Türkiye Klinikleri. Journal Pediatr Science*, 7(2), 25-33.
- Namlı, S. & Buzdağlı, Y. (2020). Aktif sporcuların yaralanma sonrası kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25 (4), 469-480.

- Özder, R. (2010). *Dünya asker pentatlon şampiyonasına katılan erkek sporcuların yaşadıkları sakatlıklar ve sakatlığa bağlı kaygı düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara
- Rex, C.C. & Metzler, J.N. (2016). Development of the sport injury anxiety scale. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 20(3), 146-158.
- Saki, Ü. (2023) *Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Spor Yaralanması Kaygı Düzeyi İle Çok Alanlı Kararlılık ve Sporcu Kimlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı. Samsun. 98-114
- Steffen, K., Pensgaard, A.M. & Bahr, R. (2009). Self-reported psychological characteristics as risk factors for injuries in female youth football. *Scand J MedSci Sports*, 19(3), 442-451.
- Tanyeri, L. (2019). Farklı branş sporcularında yaralanma kaygısının incelenmesi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 13(19), 579.
- Tuna, F. (2016). *Sosyal bilimler için istatistik*. Pegem Akademi, Ankara.
- Ural, A., & Kılıç, İ. (2011). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık. 62
- Ünver, Ş., Şimşek, E., İslamoğlu, İ. & Arslan, H. (2020). *Üniversite Takımlarında Yer Alan Sporcuların Yaralanma Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 14(3), 400-410.
- Wiese-Bjornstal, D.M. (2010). Psychology and socioculture affect injury risk, response, and recovery in high-intensity athletes: a consensus statement. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 20, 103-111.
- Yalçınkaya, A., Demirci, M. & Kızılyar, N.G. (2020). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Spor Yaralanmalarındaki Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 43- 51.

KAYNAK GÖSTERME

Ökmen, M.Ş., & Sarıkaya, M. (2023). Sporcuların yaralanma kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman bilimi Dergisi - USEABD*, 9(2), 38-48. DOI: 10.18826/useabd.1287952